

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____

(Name) _____

2. (Signature) _____

(Name) _____

J-3706**Time : 1¼ hours]****PAPER – II
GUJARATI****[Maximum Marks : 100****Number of Pages in this Booklet : 16****Number of Questions in this Booklet : 50****Instructions for the Candidates**

- Write your roll number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of fifty multiple-choice type of questions.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
 - After this verification is over, the Serial No. of the booklet should be entered in the Answer-sheets and the Serial No. of Answer Sheet should be entered on this Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D)

where (C) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated in the Answer Sheet given **inside the Paper I booklet only**. If you mark at any place other than in the ovals in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your name or put any mark on any part of the test booklet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return the test question booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
- There is NO negative marking.

Answer Sheet No. :

(To be filled by the Candidate)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

Roll No. _____

(In words)

Test Booklet No.**परीक्षार्थियों के लिए निर्देश**

- पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
- इस प्रश्न-पत्र में पचास बहुविकल्पीय प्रश्न हैं।
- परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
 - प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
 - कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चेक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
 - इस जाँच के बाद प्रश्न-पुस्तिका की क्रम संख्या उत्तर-पत्रक पर अंकित करें और उत्तर-पत्रक की क्रम संख्या इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें।
- प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (A), (B), (C) तथा (D) दिये गये हैं। आपको सही उत्तर के दीर्घवृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है।

उदाहरण : (A) (B) (C) (D)

जबकि (C) सही उत्तर है।
- प्रश्नों के उत्तर **केवल प्रश्न पत्र I के अन्दर दिये गये** उत्तर-पत्रक पर ही अंकित करने हैं। यदि आप उत्तर पत्रक पर दिये गये दीर्घवृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिन्हंकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा।
- अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
- कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें।
- यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
- आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
- केवल नीले/काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें।**
- किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।
- गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।

GUJARATI

PAPER – II

Note : This paper contains **fifty** (50) multiple-choice questions, each question carrying **two** (2) marks. Mark the correct response in the answer-sheet. All questions are **compulsory**.

સૂચના : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (50) વૈકલ્પિક પ્રશ્નો છે. ઉત્તરવર્ણીમાં સાચા ઉત્તર માટે નિશાન કરો. તમામ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. 'ધીમે ધીમે છટાથી કુસુમરજ લઈ ડોલતો વાયુ વાય' : પંક્તિનો છંદ કહો

- (A) હરીણી (B) સ્તંભરા
(C) મંદાકાન્તા (D) પૃથ્વી

2. 'દશમસ્કંધ' કૃતિનો સાહિત્ય પ્રકાર કયો છે?

- (A) પદ્યવાર્તા (B) પ્રબંધ
(C) આખ્યાન (D) ફાગુ

3. 'હંસાઉલિ' ના કર્તા કોણ છે?

- (A) અસાઈત (B) ભીમ
(C) અબ્દુલ રહેમાન (D) શામળ

4. ગુજરાતીમાં કરુણપ્રશસ્તિકાવ્યના પ્રથમ રચનાકાર કોણ હતા?

- (A) નવલરામ (B) ગોવર્ધનરામ
(C) દયારામ (D) દલપતરામ

5. 'સ્વૈર વિહારી' ઉપનામ કોનું છે?

- (A) રા. વિ. પાઠક (B) જ્યોતીન્દ્ર દવે
(C) ગગનવિહારી મહેતા (D) બાલાશંકર

6. નિબંધકાર કોણ નથી?
- (A) સુમન શાહ (B) જયંત કોઠારી
(C) શિરીષ પંચાલ (D) રઘુવીર ચૌધરી
7. રસપ્રતીતિ નાં વિધનોની ચર્ચા કોણે કરી છે?
- (A) લોલ્લહ (B) શંકુક
(C) ભટ્ટનાયક (D) અભિનવગુપ્ત
8. 'સાહિત્ય જીવનની સમીક્ષા છે' - સૂત્ર કોણે આપ્યું?
- (A) મેથ્યુ આર્નલ્ડ (B) લોન્ગઈનસ
(C) કોચે (D) પ્લેટો
9. ઉપમાન કરતાં ઉપમેય જેમાં ચઢિયાતું હોય છે તે અલંકાર છે:
- (A) ઉપમા (B) ઉત્પ્રેક્ષા
(C) વ્યતિરેક (D) રૂપક
10. 'મભનતતગાગા' બંધારણ કયા ઇંદનું છે?
- (A) શિખરિણી (B) પૃથ્વી
(C) હરિણી (D) મંદાકાન્તા
11. કયા બે સર્જકો ગાંધીયુગના છે?
- (i) સ્નેહરશ્મિ
(ii) નિરંજન ભગત
(iii) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી
(iv) મોહનલાલ પટેલ
- (A) (i) અને (ii) (B) (i) અને (iii)
(C) (i) અને (iv) (D) (ii) અને (iii)

12. ક્યા બે લેખકો 'શબ્દસૃષ્ટિ' ના સંપાદક હતા?

- (i) સુમન શાહ
- (ii) રમેશ દવે
- (iii) ભોળાભાઈ પટેલ
- (iv) જ્યોતિષ જાની

- (A) (i) અને (iv) (B) (i) અને (ii)
(C) (i) અને (iii) (D) (ii) અને (iii)

13. ક્યા બે કવિ-વિવેચક આધુનિકયુગના છે?

- (i) ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
- (ii) શિરીષ પંચાલ
- (iii) નીતિન મહેતા
- (iv) હરીશ મીનાશ્રુ

- (A) (i) અને (ii) (B) (i) અને (iv)
(C) (ii) અને (iii) (D) (i) અને (iii)

14. આ બે વાર્તા સંગ્રહો અનુઆધુનિક છે.

- (i) જીવ
- (ii) સાંજનો સમય
- (iii) ગૃહપ્રવેશ
- (iv) બાંશી નામની છોકરી

- (A) (i) અને (iii) (B) (i) અને (iv)
(C) (i) અને (ii) (D) (ii) અને (iii)

15. કયો બે ધ્વનિઓ મહાપ્રાણ અને અઘોષ છે?

(i) ન

(ii) ખ

(iii) થ

(iv) ઘ

(A) (i) અને (ii)

(B) (ii) અને (iii)

(C) (ii) અને (iv)

(D) (i) અને (iii)

16. કઈ બે કૃતિ ખંડકાવ્યસ્વરૂપની છે?

(i) ૧૩.૭ ની લોકલ

(ii) ગાયત્રી

(iii) ચક્રવાક મિથુન

(iv) પરાજયની છત

(A) (iii) અને (iv)

(B) (iii) અને (ii)

(C) (iii) અને (i)

(D) (i) અને (iv)

17. ગુજરાતીમાં મહાકાવ્ય લખવાનો પ્રયાસ કરનારા બે કવિઓ છે:

(i) દલપતરામ

(ii) ભોળાનાથ દિવેટિયા

(iii) કલાપી

(iv) કાન્ત

(A) (ii) અને (iv)

(B) (i) અને (ii)

(C) (ii) અને (iii)

(D) (i) અને (iv)

18. ગુજરાતીમાં ભાષા વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે પ્રદાન કરનાર બે વિદ્વાનો નાં નામ કહો.

(i) પ્રબોધ પંડિત

(ii) વર્ષા અડાલજા

(iii) પ્રબોધ પરીખ

(iv) ઊર્મી દેસાઈ

(A) (i) અને (iv)

(B) (i) અને (ii)

(C) (i) અને (iii)

(D) (ii) અને (iv)

19. માહિતી : (અ) દ્વિરક્ત પ્રયોગ માં દ્વિરક્તિ ધ્વનિ અને અર્થની થતી હોય છે.

(અ) દ્વિરક્ત પ્રયોગ માં દ્વિરક્તિ કેવળ ક્રિયાની થતી હોય છે.

(A) અ ખોટું છે પણ બ સાચું છે.

(B) અ સાચું છે પણ બ ખોટું છે.

(C) અ અને બ બંને સાચાં છે.

(D) અ અને બ બંને ખોટાં છે

20. માહિતી : (અ) કોચેના મતે 'અંતઃ સ્ફુરણ એ જ અભિવ્યક્તિ'

(બ) કોચેના કળાસિદ્ધાંત માં કળાસ્વરૂપો વચ્ચેની ભેદકરેખા ભુંસાઈ જાય છે.

(A) અ અને બ બંને ખોટાં છે.

(B) અ સાચું છે પણ બ ખોટું છે.

(C) બ સાચું છે પણ અ ખોટું છે.

(D) અ અને બ બંને સાચાં છે.

21. માહિતી : (અ) ભાષામાં પદોને સંયોજવાનું કામ કેવળ સંયોજકનું છે.

(અ) ભાષામાં પદોને સંયોજવાનું કામ અનુગ અને નામયોગીનું છે.

(A) અ આને બ બંને સાચા છે.

(B) અ સાચું છે પણ બ ખોટું છે.

(C) અ ખોટું છે પણ બ સાચું છે.

(D) અ અને બ બંને ખોટાં છે.

22. આપેલાં વાક્યોની માહિતી જોતાં સંપૂર્ણપણે સાચું બનતું યુગમ કયું?

- (A) દયારામે ગરબીઓ લખી છે; તે પ્રેમલક્ષણામાર્ગનો કવિ છે.
- (B) દયારામે વૈરાગ્યનાં પદો લખ્યાં છે, તે જ્ઞાનમાર્ગી કવિ છે.
- (C) દયારામે રામભક્તિનાં પદો લખ્યાં છે, તે પુષ્ટિમાર્ગી કવિ છે.
- (D) દયારામે ગરબા લખ્યા છે; તે શક્તિ સંપ્રદાયનો કવિ છે.

23. આપેલા વાક્યોની માહિતી જોતા: સંપૂર્ણપણે સાચું બનતું યુગમ કયું ?

- (A) ઉમાશંકર જીવનવાદી કવિ છે; તે પંડિતયુગના કવિ છે.
- (B) ઉમાશંકર નવલકથાકાર છે; તે ગાંધીયુગના સર્જક છે.
- (C) ઉમાશંકર નાટ્યકાર છે; તે લોકસાહિત્યના સર્જક છે.
- (D) ઉમાશંકર શબ્દના સ્વામી છે; તે ભાષાશાસ્ત્રી છે.

24. આપેલાં વાક્યોની માહિતી જોતાં સંપૂર્ણપણે સાચું બનતું યુગમ કયું?

- (A) રૂપરચના વાદે આકારને મહત્વ આપ્યું; રૂપરચના વાદે કૃતિનું ઐતિહાસિકતા નું મહત્વ સ્વીકાર્યું.
- (B) રૂપરચનાવાદે કૃતિના માધ્યમનો મહિમા કર્યો; રૂપરચનાએ સામગ્રીનો મહિમા કર્યો.
- (C) રૂપરચનાવાદે સામગ્રી ના નિરોધાન ઉપર ભાર આપ્યો; રૂપરચનાવાદે પ્રેરણાનું મહત્વ સ્વીકાર્યું.
- (D) રૂપરચના વાદે સામગ્રીના રૂપાંતરણ પર ભાર મૂક્યો; રૂપરચના વાદે કૃતિની જૈવિક સંવાદિતાનું મહત્વ સ્થાપ્યું.

25. સર્વથા સુસંગત વિગતજૂથ કયું છે?

- (A) શાક્ત સંપ્રદાય-વલ્લભ મેવાડો-મધ્યકાળ
- (B) સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય - ગોવિંદસ્વામી-મધ્યકાળ
- (C) રવિભાણ સંપ્રદાય - દલપત પઢિયાર - મધ્યકાળ
- (D) નાથ સંપ્રદાય - ગંગા સતી- મધ્યકાળ

26. સર્વથા સુસંગત વિગતજૂથ કયું છે?
- (A) ઝવેરચંદ મેઘાણી- ભાષાશાસ્ત્રી-વાર્તાકાર
- (B) ઝવેરચંદ મેઘાણી- સંશોધક-કવિ
- (C) ઝવેરચંદ મેઘાણી- રાષ્ટ્રીય શાયર-એકાંકીકાર
- (D) ઝવેરચંદ મેઘાણી- લોકસાહિત્ય વિદ્-પંડિતયુગ
27. સર્વથા સુસંગત વિગતજૂથ કયું છે?
- (A) ચિનુમોદી-બાથટબમાં માછલી-બાહુક
- (B) ચિનુમોદી- અગિયાર દરિયા - ઈર્શાદ
- (C) ચિનુમોદી - કાળો અંગ્રેજ - નવલશા - હીરજી
- (D) ચિનુ મોદી- રૂપકથા - ઈનાયત
28. સર્વથા વિસંગતજૂથ કયું છે?
- (A) સુધારક યુગ- નર્મદ-ફાર્બસવિરહ
- (B) પંડિતયુગ - બ્રહ્માનંદ - હિંદ સ્વરાજ
- (C) ગાંધીયુગ - ગાંધીજી - સત્યના પ્રયોગો
- (D) આધુનિક યુગ - લાભશંકર ઠાકર - અથવા
29. સર્વથા વિસંગતજૂથ કયું છે?
- (A) નામિક પદ- સંજ્ઞા-વિશેષણ
- (B) આખ્યાત પદ - કૃદંત- ક્રિયાપદ
- (C) નામયોગી - 'માં' - અનુગ
- (D) શૂન્ય વાયુરન્દ્ર - સ્પર્શવ્યંજન - ખ

30. બંને યાદીઓની વિગતો સરખાવીને ખરું જોડકું ક્યું છે તે કહો.

યાદી ૧	યાદી ૨
(અ) કાળુ	(1) જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ
(બ) માનવીની ભવાઈ	(2) ખલપાત્ર
(ક) પન્નાલાલ પટેલ	(3) 'ભૂખી ભૂતાવળ'
(ડ) માલી ડોશી	(4) 'ભૂખતીય ભુંડી ભૂખ છે'

	અ	બ	ક	ડ
(A)	4	3	1	2
(B)	3	4	2	1
(C)	2	1	4	3
(D)	1	2	3	4

31. બંને યાદીઓની વિગતો સરખાવીને ખરું જોડકું ક્યું છે તે કહો.

યાદી ૧	યાદી ૨
(અ) સોનેટ	(1) આપની યાદી
(બ) ગઝલ	(2) રમા
(ક) ખંડકાવ્ય	(3) અંધકાર અને કું
(ડ) અછાંદસ	(4) જૂનુંધર ખાલી કરતાં

	અ	બ	ક	ડ
(A)	4	2	3	1
(B)	2	3	1	4
(C)	1	4	2	3
(D)	4	1	2	3

32. બંને યાદીઓની વિગતો સરખાવીને ખરું જોડકું ક્યું છે તે કહો.

યાદી ૧	યાદી ૨
(અ) સાધારણી કરણ	(1) આનંદવર્ધન
(બ) પ્રબંધ વક્તા	(2) ટ્રેવેડી
(ક) રસ ધ્વનિ	(3) રસ સિદ્ધાંત
(ડ) કેથાર્સિસ	(4) કુંતક

	અ	બ	ક	ડ
(A)	4	3	2	1
(B)	3	4	1	2
(C)	2	1	3	4
(D)	1	2	4	3

33. બંને યાદીઓની વિગતો સરખાવીને ખરું જોડકું ક્યું છે તે કહો.

યાદી ૧	યાદી ૨
(અ) વીસમી સદી	(1) રામનારાયણ પાઠક
(બ) પ્રસ્થાન	(2) સુરેશ જોશી
(ક) વિશ્વમાનવ	(3) ભોગીલાલ ગાંધી
(ડ) ક્ષિતિજ	(4) હાજી મહમ્મદ અલ્લારખિયા

	અ	બ	ક	ડ
(A)	2	3	4	1
(B)	1	4	2	3
(C)	4	1	3	2
(D)	1	2	3	4

34. બંને યાદીઓની વિગતો સરખાવીને ખરું જોડકું ક્યું છે તે કહો.

યાદી ૧	યાદી ૨
(અ) સ્નેહ મુદ્રા	(1) મણિલાલ હ. પટેલ
(બ) કુમારની અગાશી	(2) ગોવર્ધનરામ
(ક) બાપાનો છેલ્લો કાગળ	(3) વીનેશ અંતાણી
(ડ) ધૂંદભરી ખીણ	(4) મધુ રાય

	અ	બ	ક	ડ
(A)	4	3	2	1
(B)	1	2	3	4
(C)	3	1	4	2
(D)	2	4	1	3

35. બંને યાદીઓની વિગતો સરખાવીને ખરું જોડકું ક્યું છે તે કહો.

યાદી ૧	યાદી ૨
(અ) વિચારપ્રધાન કવિતા	(1) ઉમાશંકર જોશી
(બ) કવિતા આત્માની માતૃભાષા	(2) સુમન શાહ
(ક) પ્રતિભાષાનું કવચ	(3) બ.ક. ઠાકોર
(ડ) સુરેશ જોશીથી સુરેશજોશી	(4) ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

	અ	બ	ક	ડ
(A)	1	2	3	4
(B)	3	1	4	2
(C)	4	3	2	1
(D)	2	4	1	3

36. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં છે?

- (A) હ.ચૂ. ભાયાણી - પંડિત બેચરદાસ દોશી - ભગવાનદાસ પટેલ - ભોગીલાલ સાંડેસરા
(B) ભોગીલાલ સાંડેસરા - હ.ચૂ. ભાયાણી - ભગવાનદાસ પટેલ - પંડિત બેચરદાસ દોશી
(C) પંડિત બેચરદાસ દોશી - ભોગીલાલ સાંડેસરા - હ.ચૂ. ભાયાણી - ભગવાનદાસ પટેલ
(D) ભગવાનદાસ પટેલ - ભોગીલાલ સાંડેસરા - પંડિત બેચરદાસ દોશી - હ.ચૂ. ભાયાણી

37. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળ ક્રમમાં છે?

- (A) ગોવાલણી અને બીજી વાતો-તણખા મંડળ.૧-ઉત્તરા-બાપાની પીંપર
- (B) બાપાની પીંપર-તણખા મંડળ.૧-ગોવાલણી અને બીજી વાતો-ઉત્તરા.
- (C) ઉત્તરા-બાપાની પીંપર-તણખા મંડળ.૧-ગોવાલણી અને બીજી વાતો.
- (D) તણખા મંડળ.૧-ગોવાલણી અને બીજી વાતો-બાપાની પીંપર-ઉત્તરા.

38. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં છે?

- (A) વિશ્વશાંતિ - બારીબહાર - હયાતી - પિતૃતર્પણ
- (B) પિતૃતર્પણ - વિશ્વશાંતિ - બારીબહાર - હયાતી
- (C) બારીબહાર - હયાતી - પિતૃતર્પણ - વિશ્વશાંતિ
- (D) હયાતી - પિતૃતર્પણ - વિશ્વશાંતિ - બારીબહાર

39. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં છે?

- (A) ગીતગોવિંદ - ઉરુભંગ - વિક્રમોર્વશિંચમ્ - કાદંબરી
- (B) કાદંબરી - ગીતગોવિંદ - ઉરુભંગ - વિક્રમોર્વશિંચમ્
- (C) વિક્રમોર્વશિંચમ્ - કાદંબરી - ગીતગોવિંદ - ઉરુભંગ
- (D) ઉરુભંગ - વિક્રમોર્વશિંચમ્ - કાદંબરી - ગીતગોવિંદ

40. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં છે?

- (A) મદન મોહના - ભરતેશ્વર બાહુબલિ ઘોર - વસંત વિલાસ - કાન્હડે પ્રબંધ
- (B) કાન્હડે પ્રબંધ - મદન મોહના - ભરતેશ્વર બાહુબલિ ઘોર - વસંત વિલાસ
- (C) ભરતેશ્વર બાહુબલિ ઘોર - વસંત વિલાસ - કાન્હડે પ્રબંધ - મદન મોહના
- (D) વસંત વિલાસ - કાન્હડે પ્રબંધ - મદન મોહના - ભરતેશ્વર બાહુબલિ ઘોર

41. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં છે?

- (A) ડિવાઈન કોમેડી - ઓથેલો - ડોલ્સ હાઉસ - ૬ આઉટ સાઈડર
- (B) ઓથેલો - ડોલ્સ હાઉસ - ૬ આઉટ સાઈડર - ડિવાઈન કોમેડી
- (C) ડોલ્સ હાઉસ - ૬ આઉટ સાઈડર - ડિવાઈન કોમેડી - ઓથેલો
- (D) ૬ આઉટ સાઈડર - ડિવાઈન કોમેડી - ઓથેલો - ડોલ્સ હાઉસ

42. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં છે?

- (A) પ્રત્યક્ષ - બુદ્ધિપ્રકાશ - સંસ્કૃતિ - એતદ્
- (B) બુદ્ધિપ્રકાશ - સંસ્કૃતિ - એતદ્ - પ્રત્યક્ષ
- (C) સંસ્કૃતિ - એતદ્ - પ્રત્યક્ષ - બુદ્ધિપ્રકાશ
- (D) એતદ્ - પ્રત્યક્ષ - બુદ્ધિપ્રકાશ - સંસ્કૃતિ

43. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં નથી?

- (A) સંસ્કૃત - પ્રાકૃત - અપભ્રંશ - ગુજરાતી
- (B) મેઘદૂત - ઉત્તરરામચરિત - સિદ્ધહેમ - માધવાનલ- કામકંદલાપ્રબંદ
- (C) ચન્દ્રકાંત બક્ષી - નવલરામ - કાકાસાહેબ કાલેલકર - ક. મા. મુનશી
- (D) નરસિંહ - મીરાં - પ્રેમાનંદ - દયારામ

44. ક્યું વિગતજૂથ યોગ્ય કાળક્રમમાં નથી?

- (A) અશ્રુઘર - આગંતુક - અમૃતા - આકાર
- (B) મ.ન. દ્વિવેદી - કાકાસાહેબ કાલેલકર - સુરેશ જોશી - ભોળાભાઈ પટેલ
- (C) વિનોદિની નીલકંઠ - હીરાબેન પાઠક - ધીરુબેન પટેલ - હિમાંશી શેલત
- (D) રાવજી પટેલ - રમેશ પારેખ - જયદેવ શુક્લ - રાજેશ પંડ્યા

નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચીને પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરોમાંથી સાચા ઉત્તરનો ક્રમ દર્શાવો.

સાહિત્ય જાતે તો શુદ્ધ વાણી છે, શુદ્ધ ઊર્મી છે અને શુદ્ધ ચિંતન છે. સાથે સાથે વાક્યમાં અન્ય અંગોને તે વિશુદ્ધિ અર્પે છે. સામાન્ય માન્યતા એવી છે કે સાહિત્યને વિજ્ઞાન સાથે, તત્ત્વજ્ઞાન સાથે કે ઇતિહાસ ભૂગોળ સાથે કોઈ સંબંધ હોય નહિ..... સાહિત્યને પસંદ પડે એવાં સ્વરૂપ ધારણ કર્યા સિવાય વિજ્ઞાન કે તત્ત્વજ્ઞાન લોકોના હૃદયમાં ઊતરતું નથી. ઇતિહાસ ભૂગોળ આનંદ ઉપજાવી ન શકે, આનંદ ઉપજાવી ન શકે તો તે વાંચવાં ન ગમે અને તે યાદ પણ ન રહે. રસહીન ઇતિહાસ વિદ્વાનો ભલે વાંચે, સામાન્ય જનતાને તો સાહિત્યની આકૃતિ ધારણ કરતો ઇતિહાસ ગમશે..... ગીબને રોમન સામ્રાજ્યનું પતન - Decline and fall of Roman Empire - નામનો ઇતિહાસ લખ્યો. આમ તો એ ઇતિહાસ છે, પરંતુ એની સાહિત્યના ગ્રંથમાં પણ ગણતરી કરવામાં આવે છે. સાહિત્યના રસનો આમ આશ્રય લઈ, ઇતિહાસ-કારે જડ, તારીખ-તિથિઓને બોલતી ચાલતી અને હાલતી બનાવી દીધી. શુષ્ક વિજ્ઞાનને તો સાહિત્ય સાથે કાંઈ સંબંધ જ ન હોય એવી માન્યતા સામાન્યતઃ પ્રવર્તે છે. જીન્સ, એટીન્ડન અને હોલ્ડેન સરખા સમર્થ વિજ્ઞાનવિદોએ સાહિત્યનો સહજ આશ્રય લીધો અને આકાશમાં ઘુમતાં દ્રવ્યોને અને આપણી આસપાસ સતત ફરતા અણુઓને કોઈ મહાકાવ્ય, મહાનાટ્ય કે મહાનવલકથાનાં જીવંત પાત્રો સરખાં બનાવી દીધાં અને વિજ્ઞાનમાં સાહિત્યના અમૃતને છાંટ્યું. આમ સાહિત્ય વિજ્ઞાનને, ફિલ સૂફીને કે ભૂગોળને પણ સ્પર્શે તો તેને રસભરપૂર બનાવી દે છે. આપણી આખી કેળવણીનું વલણ પણ શિક્ષણને રસપ્રચુર બનાવવા તરફ જ જાય છે.

45. સાહિત્યનો સંબંધ શાની સાથે છે?

- (A) વાણી, ઊર્મી અને ચિંતન સાથે નથી
- (B) વાણી, ઊર્મી અને ચિંતન સાથે છે.
- (C) વાણી, ઊર્મી અને ચિંતન સાથે દૂરનો સંબંધ છે.
- (D) ઇતિહાસ, ભૂગોળ અને વિજ્ઞાન સાથે કોઈ સંબંધ નથી.

46. લોકોને વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ -ભૂગોળ વગેરે વાંચવાં ગમતાં નથી કારણ કે.....

- (A) એમાં જરા યે સમજ પડતી નથી.
- (B) એમાં રસભંગ થતો હોય છે.
- (C) એ લગણીભીના કરે છે.
- (D) એમાં સાહિત્યિક સંઘટના નું રૂપ હોતું નથી.

47. ગીબનકૃત 'રોમન સામ્રાજ્યનું પતન' ગ્રંથ શું છે?
- (A) ઇતિહાસગ્રંથ છે.
- (B) સાહિત્યનો ગ્રંથ છે.
- (C) ઇતિહાસની શુષ્કતાને રસપ્રદ બનાવતો ગ્રંથ છે.
- (D) ઐતિહાસિક સાહિત્ય નો ગ્રંથ છે.
48. જીન્સ એટીન્ગટન અને હોલ્ડેન જેવા વિજ્ઞાનીઓએ વિશેષ શું કર્યું ?
- (A) આકાશમાં ધુમતા દ્રવ્યોની શોધ કરી.
- (B) આકાશમાં ધુમતાં દ્રવ્યોને કાલ્પનિક પાત્રો બનાવ્યાં.
- (C) સાહિત્યિક કૃતિઓની રચના કરી.
- (D) વિજ્ઞાનમાં સાહિત્યનો સંવાદ રચ્યો.
49. સાહિત્યનું મુખ્ય કાર્ય શું છે?
- (A) વિજ્ઞાનને સમજાવવાનું
- (B) ફિલસૂફીનું અર્થઘટન કરવાનું
- (C) જે તે વિષયમાં રસાત્મકતા લાવવાનું
- (D) ભૂગોળ ને વર્ણવવાનું.
50. આ પરિચ્છેદમાં મુખ્યત્વે કયા વિષયની ચર્ચા છે?
- (A) ઇતિહાસ -ભૂગોળની
- (B) વિજ્ઞાનની
- (C) ઇતિહાસ, ભૂગોળ અને તત્ત્વની
- (D) સાહિત્ય અને અન્ય વિદ્યાઓની

- o o o -

Space For Rough Work